

Prof. Dr. Naciye YILDIZ*’ın 16 Mart 2010 tarihinde düzenlenen “Ölümünün Birinci Yıldönümünde Bahtiyar Vahapzâde Sempozyumu”ndaki açılış konuşması

Türk Dünyası, son yıllarda arka arkaya büyük kayıplar verdi; bunlardan bazılarını hatırlayacak olursak; 10 Haziran 2008 Cengiz Aytmatov, 27 Ekim 2008 Şükrü Elçin; 13 Şubat 2009 Bahtiyar Vahapzade. 25 Şubat 2010 Prof.Dr. İhsan Doğramacı... Bu isimlerin hepsi de, ülkelerinin sıkıntılı dönemlerinde yetişmiş kişilerdi. Bunlardan Cengiz Aytmatov, Kırgız Türklerinin çağdaş edebî yüzüydü; aynı zamanda bir Kırgız aksakalıydı. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde yaptığı bir konuşmada, “Öğrencilik yıllarımızda Türkiye'nin nerede olduğunu dahi bilmiyorduk. Sovyetler zamanında bize Türkiye hakkında hiçbir bilgi verilmiyordu. Şimdi ise üniversitelerin çatısı altında tüm Türk cumhuriyetlerinden öğrencilerin bir arada bulunduğunu görüyorum. Bu tabloyu yaşamak çok güzel bir duygu." diyen ünlü yazar, Türk dünyasının birbirini tanıma sürecine şahit olabildi ve Türk dünyasının en çok okunan yazarlarından biri olmanın mutluluğunu duyabildi. Hocamız, Prof.Dr. Şükrü Elçin, hem “Bahçesaray Çeşmesi” gibi şiirleri ile ruhumuza asırların hasretini döken bir şair, hem de hayatı boyunca kendisini Türk kültürüne adanmış bir bilim adamı idi. Hem ülkesinin yeniden kuruluşuna, hem de Türk dünyasının ayağa kalkışına şahit olabildi. Prof.Dr. İhsan Doğramacı hem Anadolu’da hem de doğduğu topraklarda Türk milletine hizmet yolunda birçok başarılı projeyi gerçekleştirmiş bir kişilikti.

Bahtiyar Vahapzade ise, “Babam, okul çağıma geldiğim hâlde beni üç yıl okula göndermedi. Türkler gelecek, onların okuluna göndereceğim seni derdi. O bunu göremedi.” diyen bir Türkiye sevdalısı, Türkiye dostu idi... Türkiye’ye ilk defa gelişini " Türkiye'ye iner inmez toprağını öpüp, bir avuç toprak alıp cebime koyacağım diye kendi kendime söz vermiştim. Ama yıl 1968, takip ediliyoruz. Takip edenleri bir an atlattım, toprağı öptüm ve alalacele bir avuç bir şey alıp cebime attım" diye anlatır Vahapzade... Vahapzade’nin o heyecan ve telaşla cebine attığı iki sigara izmariti ve çakıl taşlarıdır... “İlk yadigârdır” diyerek yıllarca saklar Bahtiyar Vahapzade, Türkiye topraklarından bu eline geçenleri... Türkiye de Bahtiyar Vahapzade’yi hemen yakınında olmakla birlikte, beraber olamadığı

* Gazi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü öğretim üyesi. nyildiz@gazi.edu.tr

Naciye YILDIZ

kardeşlerinin sesini duyuran büyük şair olarak tanır ve sever. Kardeş Edebiyatlar denildiğinde ilk akla gelen isim o olur... Çünkü Vahapzade “bir millet birçok devlet”in, Azerbaycan tarafındaki azatlığın, bir zamanlar ulaşamadığımız kardeşlerimizin bize ulaşan sesidir. Mehmet Emin Yurdakul’un

“Bırak beni haykırayım, susarsam sen mâtem et!
Unutma ki, şairleri haykırmayan bir millet,
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.”

mısralarında dile getirdiği üzere, Azerbaycan’da milletin gören gözü, işiten kulağı, hisseden yüreği ve söyleyen dili olan şairlerin en büyüklerinden biri, Bahtiyar Vahapzade’dir. O, kendisine yapılan bütün haksızlıklara rağmen susmaz... Türkiye’deki kardeşleri de onu bu susmayan sesi ile tanır... Bu gönül köprüsü henüz Sovyetler Birliği dağılıp da Türk Cumhuriyetleri kurulmadan önce kurulur, Vahapzade şiirleri birçok toplantıda gözyaşları içinde okunur.

Vahapzade, 16 Ağustos 1925’te Şeki’de doğmuş, 13 Şubat 2009’da vefat etmiştir. 83 yıllık hayatı boyunca ülkesi ve Türk milleti için çalışmaktan bir gün bile geri durmamıştır. Büyük şairin bize bıraktıkları, fikirleri burada birkaç cümle ile özetlenebilecek türden değildir. Bu konuda hocalarımız tespit ve bilgilerini bizimle paylaşacaklar... Kendilerine şimdiden şükranlarımı sunuyorum... Bizi kırmayıp Bahtiyar Vahapzade’nin aziz hatırasını bizlerle paylaşmak üzere Azerbaycan’dan gelen, Bahtiyar Vahapzade’nin bir ömrü paylaştığı eşi Dilârâ Hanımefendi’yi huzurlarınızda saygıyla ve şükranla selâmlıyorum. Bahtiyar Vahapzade’nin yine hatıralarını paylaşmak üzere Azerbaycan’dan gelen sevgili torunları Mahmut ve Bahtiyar Beyler ile Başta Sayın Rektörümüz Prof.Dr. Rıza Ayhan Bey olmak üzere, bu sempozyumun gerçekleşmesinde emeği geçen herkese şükranlarımı arz ediyorum.